

Ljubezni!

Spisala Vida.

1.

idela sem nekje v kmetiški sobi na smrt bolno dete. Ne zavedaje se ni življenja, ni strašne opasnosti, je trpelo, trpelo...

Tešili so je, negovali, ponujali zdravilnih čajev, a bolezen je davila, in dete se je premetavalo, zvijalo, krčilo ude...

»Idite po zdravnika, za Boga!« pravim.

»Mrak je uže, a vol upehan od oranja... Zdravnik je gospod, poreče: jutri... Seveda, uro hoda v breg in noč... Pa forint bi stalo... »Ne moremo...« Mučnim molkom so stali naokoli, čakali (smrti?), ter jeli plakati...

Pa hotela sem to le povedati:

Sanjalo se mi je, (a ne v nočnih sanjah) in videla sem množico ljudstva, neskončno morje glav... Bedni obrazi, ustnice zasinjele, oči plahe, upale, utrujene, lica izmučena...

A česa želite? sem dejala za-se. Tedaj pa je v gnječi nastal šum in nemir: pehanje, stok, proseči vsikliki, kletvine, prepir, rovanje, boj...

Čemu pač? sem strahom vprašala.

»Kruha, kruha!« je zagrmelo strašno in tužno...

Zaskelelo me je tedaj nekaj v prsih, menda sočutja boleost...

Vzbudila sem se, in v spomin mi je prišlo isto bolno dete...

I vam, trpini, ne vedo zdravila: ljubezni... in vas gledajo ter plakajo...

II.

Sam ni vedel, kako je prišlo, da niso imeli niti enkrat v dnevu polne sklede... Po leti mu je bilo to itak malo mar. Šel je po vrteh in iskal sadja. Po zimi je odhajal v šolo, škorpjico kruha v žepu, uro hoda po snegu. Opoludne je ostajal tu, grizel kruhek in čakal popoldanskega pouka. Po 3. ali 4. uri se je vračal domov premrlih rok, prezeblih, mokrih nog — in lačen, lačen!

V izbi je sedela mati...

»Pojdi v gostilno po očeta... pije, a tu ni moke, ni soli... Ne ve, da ni jedel, pa v žganji zabi glad... Zebe te... Prinesi i nama stekleničico, ogrelo naju bo...«

Segel je v omaro po steklenici, zletel in našel očeta... kacega!

Ah, takova mladost brez ljubezni!

III.

Premínula je ... Sredi nizke, vlažne izbice so ji postavili oder, pognili ga z belim prtom, pripeli papirnih rož, živordečih in belih, prižgali dve sveči. ...

Vaščani prihajajo, odhajajo, a ne morda iz sočutne ljubezni ... Kedo se je zmenil za revico!

»Sedaj ji je dobro, prestala je ...«

»Pomislite leto dnij v bolezni, a omare prazne!«

»Kar je sestra pomagala ... Zadovoljna bo sedaj; kako naj streže tu, a doma v bajtici petero malčkov! ...«

»A pokop, kedo poplača?«

»Edina sorodnica je, pa pokopati jo mora ... Bo uže kako!

IV.

Učil je vero Kristovo ... Svetišče je bilo napolnjeno prostakov. Starke so dremale, a drugi so slušali.

Gledala sem vanj, a moj duh je bil pri Bogu.

Videla sem v duhu Krista samega sredi množice slušalcev.

Stal je ondi sè svetim ponosom v čelu, čudeznim svitom v očeh, katerih izraz pa je nepopisen. Molče so ljubile te oči, kakor so usta ljubeče govorila:

»Bodi ji odpuščeno! ... In videla sem njo, zgrujeno pred Njim, potrto, a z utešenim, ublaženim srcem — — — — —

Tedaj pa je on, ki je učil Njegovo vero, zakričal v Božji hram. Starke so dvignile brzo glave in čuli smo:

»Ogibajte se jih, ker gobovi so na duši i na telesih!«

In Bog ljubezni je to čul ...

V.

Šetala je po Ring-u lenimi koraki, a sama. Ona je vedela zakaj tako, drugim se je dozdevalo ...

Zanimala me je; motrila sem jo ... Lep, mladosten obraz; samo ta porog okoli usten! Smehlaj, ka-li? — Zaničljiv, britkosten? — Ali naj bo vabljev!!

Parkrat je še premerila isto pot, malce postajala in se ozirala. Sedaj pa sem zapazila, da ji nekdo v enomer sledi. Skoro starec. priprosto, da ne. beraško oblečen ... Zdajci mu je namignila ... Stopila je v bližnjo, malo razsvetljeno vežo (bilo je v noč), oni sivo-lasi za njo ...

Slišala sem njun pogovor.

»Idi, domov, oče, truden si!«

»Pa te vidi morda samo policist, slutil bi ...«

»In jaz pojdem, nič ne bo ...«

»A pomisli, lačna sva ...«

Zasmijala se je tiho, a grozno, potem vzdihnila in stopila iz veže, iskat ljubezni radi glada ... Ljubezni?!

Vmaknite se ...

Vmaknite se v megleno tmino
Strah, dvom, nepokoj in skrbi;
Pustite srečo mi edino,
Pustite sladko vero mi:

Da mi modrina ta ne laže,
Ki solza tiha jo kali,
Ki ljubav meni sladko kaže,
Obeta mirne, srečne dni.

Čemu zatorej vé težite
Trapeče, temne me skrbi;
Jaz vem, da ljubi me — bežite
Vmaknite v tmo se toraj mi!

Dvôrska.

Žensko vprašanje.

Velecenjena gospica urednica!

Naša c. sotrudnica gosp. Mârica II. se je izrazila v 22. št. Slovenkini nekoliko o ženskem vprašanju, želeč, da bi se i kedo iz kroga čitateljic oglasil za pro in contra, da bi se odprla tako rekoč debata o tej stvari.

Dovolite mi, cenjena gosp. urednica, da Vam povem jaz skromno svoje mnenje. Seveda naj ne bode s tem nikakor rečeno, da je moj pot jedino pravi pot, vendar pa mislim, da več glav več vé in stvar od več strani razsvetluje in razmotriva, kakor to more storiti jedna sama. Tedaj izvolite spoznati tudi moje besede le za mal kamen v prispevek veliki palači — žal, do sedaj le zračni palači ženskih idealov in teženj.

Gosp. Mârici II. se pač pozna vpliv Ellen Key-eve, ali ni tako? Ali se je morda samostojno rodilo isto naziranje v hčeri švedskega severa in slovenskega juga? O tem nam zna najbolj povedati gosp.